

ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ ՌՈՒԶԱՆՆԱ

*Ավ. Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարանի
գիտական գծով փոխտնօրեն*

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ
ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ**

ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՏՆՕՐԵՆ

**ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՎԱՍՏԱԿԱՎՈՐ ԳՈՐԾԻՉ
ՀԱՍՄԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ**

Երևանի քաղաքապետարանի Ավետիք Իսահակյանի անվան գրադարանը բացվել է 1935 թ. օգոստոս ամսին, Ավ. Մյասնիկյանի անվան հանրային գրադարանից առանձնացված երկու հազար կտոր գրականությամբ: Տարիների ընթացքում գրադարանը պարբերաբար համալրվել է նաև նվիրատվությունների միջոցով և այսօր գրադարանային հավաքածուն կազմում է 700.000 միավոր:

1955 թ. - Ավետիք Իսահակյանի ծննդյան 80-ամյակի կապակցությամբ գրադարանն անվանակոչվեց Վարպետի՝ Ավետիք Իսահակյանի անունով:

1979 թ. - Երևանի քաղխորհրդի գործկոմի մայիսի 16-ի որոշմամբ մասսայական գրադարանների բազայի վրա ստեղծվեց Երևանի մեծահասակներին սպասարկող գրադարանների կենտրոնացված համակարգը՝ ԳԿՀ, որի կենտրո-

նական գրադարանը դարձավ Ավետիք Իսահակյանի անվան գրադարանը: ԳԿՀ-ի ենթակայության տակ գտնվում էին 47 գրադարան-մասնաճյուղեր:

1993 թ. - Բացվեցին գրադարանի արվեստի, մամուլի, օտար լեզվի և տեխնիկական գրականության բաժինները:

1995 թ. - Երքաղխորհրդի գործկոմի դեկտեմբերի 22-ի որոշմամբ միավորվեցին մեծահասակներին /ԳԿՀ/ և մանուկներին /ՄԳԿՀ/ սպասարկող գրադարանների կենտրոնացված համակարգերը: Ավ. Իսահակյանի անվան գրադարանը դարձավ միավորված համակարգի կենտրոնական գրադարան:

1998 թ. - Երևանի քաղաքապետարանի հոկտեմբերի 27-ի որոշմամբ գրադարանը դարձավ Երևանի համայնքային գրադարանների մեթոդ-մատենագիտական համակարգող կենտրոն:

2002 թ. - ՀՀ կառավարության նոյեմբերի 28-ի որոշմամբ Ավ. Իսահակյանի անվան գրադարանը վերակազմակերպվեց «Ավետիք Իսահակյանի անվան ԿԳ» ՊՈԱԿ-ի՝ իր 7 գրադարան-մասնաճյուղերով և առանձին շենքերի մեջ տեղակայված երկու բաժիններով՝ Արվեստի /Մոսկովյան 31/184/ և Տեխնիկական /Տիգրան Մեծի 30/:

2001 թ. - Գրադարանը դառնում է «Հայաստանի գրադարանների կոնսորցիում»-հիմնադիր անդամ:

2004 թ. - Գրադարանը դառնում է «Հայկական միացյալ գրադարանային ավտոմատացված ցանցի» ծրագրի հիմնադիր-մասնակից:

2005 թ. - Ապրիլին ԿԳ-ում բացվում է Հայաստանում առաջին «Ամերիկյան անկյունը»՝ ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատան աջակցությամբ: Այն հազեցած է տեղեկատվական ժամանակակից սարքավորումներով և ընթերցողներն անվճար օգտվում են համացանցային /ինտերնետ/ ծառայություններից: «ԱԱ»-ն պարբերաբար համարվում է նոր գրականությամբ և ապահովված է էլեկտրոնային պարբերականների և այլ ռեսուրսների բաժանորդագրությամբ:

2008 թ. - Ապրիլին ՀՀ-ում գործող «Բրիտանական խորհրդի» աջակցությամբ ԿԳ-ում բացվում է «Բրիտանական կենտրոնը», որը ևս մատուցում է համացանցային և տեղեկատվական անվճար ծառայություններ:

2010 թ. - Գրադարանի Բաղրամյան 20 հասցեում գործող մասնաճյուղում բացվեց «Ասիական կենտրոնը»՝ ՀՀ-ում Հնդկաստանի, Չինաստանի, Լիբանանի և Ղազախստանի դեսպանատների աջակցությամբ, որն այժմ գործում է ՀՈԱԿ-ի Լ. Մոտալովայի անվան թիվ 33 գրադարան-մասնաճյուղում:

2011 թ. - Ստեղծվեց ԿԳ-ի ավտոմատացված էլեկտրոնային գրացուցակը:

2012 թ. - Սեպտեմբերին ԿԳ-ում սկսվեց /ՀՀ-ում հանրային գրադարաններից առաջինը/ ընթերցողների «ԷԼԳՐԱԴ» ծրագրով էլեկտրոնային սպասարկում և իրականացվեց գրադարանային գործառույթների ավտոմատացում:

2013 թ. - Հունվարից «Ա. Իսահակյանի անվան ԿԳ» ՀՈԱԿ-ի մասնաճյուղերում սկսվեց Հայաստանի գրադարանների համահավաք քարտարանի գործարկումը: Ընթերցողները կարող են օգտվել «Ոսկե շղթա 1», «Ոսկե շղթա 2» և «Ոսկե շղթա 3» թվային գրականության շտեմարաններից: Տեսողական խնդիրներ ունեցող ընթերցողների համար գրադարանում տեղակայված է նաև «Արև» ծրագիրը:

2014 թ. - Մարտին Երևանի քաղաքապետարանի և Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպության համագործակցության ծրագրով Կենտրոնական գրադարանում բացվեց «Ֆրանկոֆոնիայի կենտրոն» բաժինը, որը հագեցած է տեղեկատվական ժամանակակից սարքավորումներով, ֆրանսերեն լեզվով մեծարժեք գրականությամբ և էլեկտրոնային այլ բազաներով:

ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատան աջակցությամբ 2004 թվականից ԿԳ-ն միացել է համաշխարհային տեղեկատվական ցանցին /ինտերնետ/ ապահովելով ընթերցողների արագ, մատչելի և անվճար տեղեկատվական սպասարկումը, նաև ԱՐՄԻՆԿՈ և ՅՈՒՔՈՍ ընկերությունները տրամադրում են անլար ինտերնետ հասա-

նելիություն: ՎԻՎԱՍԵԼ-ի անլար հասանելիության կապով ապահովված են նաև ՀՈԱԿ-ի բոլոր գրադարան-մասնաճյուղերը՝ Երևանի քաղաքապետարանի աջակցության ծրագրով: ՀՈԱԿ-ի աշխատակիցները ԿԳ-ի համակարգչային բաժնում պարբերաբար կատարելագործում են իրենց համակարգչային-օպերատորական գիտելիքները՝ ձեռք բերելով նոր տեխնիկական հմտություններ:

Շարունակական բնույթ են կրում ՀՀ-ում ԱՄՆ-ի, Մեծ Բրիտանիայի, Ռուսաստանի, Ֆրանսիայի, Իրանի և այլ երկրների դեսպանատների և ՀՈԱԿ-ի համագործակցության ծրագրերը:

Մշտապես նորացվում են համաշխարհային տեղեկատվական դաշտում կազմակերպության երկու անհատական էջերը //հասցե <http://www.isahakyanlibrary.am/> և նաև <https://www.americancorners.am/>, որտեղ տեղեկատվություն է տրված գրադարանի պատմական տարեգրության և կառուցվածքի, ծառայությունների մասին, նաև մշտապես թարմացվում է «Նորություններ» հատվածը, «Թվիթեր» սոցիալական ցանցում՝ «Isahakyan Library» էջը: ՀՈԱԿ-ի «Իսահակյան գրադարան» էջը Դիմերեսում /Facebook/ մշտապես թարմացվում է ԿԳ-ի աշխատանքային խմբի կողմից: Դիմերեսում առանձին էջեր են վարում նաև ԿԳ-ի «Ամերիկյան, Բրիտանական, Ֆրանկոֆոնիայի և Ասիական կենտրոն» բաժինները, ՀՈԱԿ-ի թիվ 15, 21, 27, 28, 29, 33, 36 գրադարան-մասնաճյուղերը և ԿԳ-ի արվեստի և տեխնիկական գրականության բաժինները: Գրադարանը համագործակցում է ՀՀ-ում գործող մշակութային և կրթական կազմակերպությունների /պետական և հասարակական/ հետ՝ այդ կերպ փորձելով համատեղել աշխատանքները հանրապետությունում տարվող մշակութային և կրթական ծրագրերի ուղղությամբ: Տեղեկատու-մատենագիտական քարտարանները և թղթապանակները մշտապես համալրվում են նոր նյութերով՝ տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից: Համալրվում է «Ա. Իսահակյանի անվան կենտրոնական գրադարանը մամուլի էջերում» մատենագիտական ցանկը: Դիմերեսում մշտապես կազմակերպվում է խաղ-վիկտորինա՝ նվիրված գրականությանը, արվեստին, պատմությանը և գիտության այլ ոլորտներին: Ամփոփումից հետո այդ հեղինակներին և թեմաներին նվիրված կազմակերպվում են գրական ընթերցումներ և ցուցահանդեսներ: Իսկ վիկտորինայի հաղթողներին հանձնվում են նվերներ՝ գրքեր: Գրքափոխանակության ֆոնդերի հաշվին կատարվում է ֆոնդերի հետադարձ համալրում՝ ՀՈԱԿ-ի գրապահոցային հավաքածուից և առանձին բաժիններից, առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնելով մատենագիտական գրականությամբ ֆոնդերի համալրմանը:

Մշտապես ուսումնասիրվում, խմբագրվում և համեմատվում են բոլոր տիպի գրացուցակները: Շարունակում են համահավաք գրացուցակների էլեկտրոնային տեղեկատվական բանկ մուտքագրման աշխատանքները՝ ՀՈԱԿ-ի բոլոր կառուցվածքային ստորաբաժանումներում: ԿԳ-ում ընթերցողների տրամադրության տակ են նաև «էլեկտրոնային ավտոմատ գրացուցակները», որոնք տեղեկատվություն են տրամադրում ինչպես «Ա. Իսահակյանի անվան ԿԳ» ՀՈԱԿ-ի, այնպես էլ ՀՀ-ի խոշոր գրադարանների գրքային ֆոնդի մասնակի հավաքածուների մասին: Տարվա ընթացքում գրադարանը համալրվում է մոտ տաս հազար միավոր գրականությամբ, երկու տասնյակ անուն պարբերական մամուլով՝ բաժանորդագրությամբ և տարբեր կազմակերպություններից ու անհատներից՝ նվիրատվությունների միջոցով: Պարբերական մամուլի սպասարկումը ԿԳ-ում և մասնաճյուղերում իրականացվում է նաև էլեկտրոնային անվճար եղանակով: Գրադարանը կազմակերպում է անգլերեն, ֆրանսերեն անվճար ուսուցման դասընթացներ, խոսակցական ակումբներ: Գրադարանում գործում է երիտասարդ ստեղծագործների «Բողբոջներ» գրական խմբակը և «Իսահակյան» թատերախումբը: 2000 թվականից գրադարանը համարվում է «ՆՌԱՆ ՀԱՏԻԿ» մանկապատանեկան թատերական փառատոնի հիմնադիր և կազմակերպիչ: Գիրք-գրադարան-ընթերցող կապն ավելի ամրապնդելու, որպես նոր ընթերցողների ներգրավման, մշակութային և կրթադաստիարակչական քաղաքականության իրականացման կարևորագույն միջոց, գրադարանում կազմակերպվում են մասսայական բնույթի միջոցառումներ, հանդիպումներ գրողների, մտավորականների հետ, տարաբնույթ ցուցահանդեսներ, որպես նոր ընթերցողների ներգրավման, մշակութային և կրթադաստիարակչական քաղաքականության իրականացման կարևորագույն միջոց և ամեն օր գրադարանային ավտոմատացված գործառույթների, տեղեկատվական-մատենագիտական ծառայությունների շնորհիվ իր դռներն է բացում 700-1000 ընթերցողների առջև:

Այսօր գրադարանն իրականացնում է մշակութային քաղաքականություն և գործառույթների որակն ու մատչելիությունը միտված են ընթերցողների տեղեկատվություն ստանալու սահմանադրական իրավունքի իրագործմանը, 80-ամյա պատմության ընթացքում ձևավորված գրքային և տեղեկատվական այլ կրիչներով համալրված հարուստ գրադարանային հավաքածուի, բազմաթիվ անվճար մշակութային-կրթական ծրագրերի, տեղեկատվական նորագույն տեխնոլոգիաներով հագեցվածության, միջազգային տարբեր մշակութային և կրթական կազմակերպությունների հետ հաջողված համագործակցության ծառայությունների կազմակերպմանը: